

Яворовия лирически Аз. Когато той по някакъв начин е белязан с *огнено* начало – „Калиопа“, „Сизиф“, „Павлета делия и Павлетица млада“, „Нощ“, „Демон“, „Песен на песента ми“, „Блян“, „Благовещение“, „Пръстен с опал“, „Далеко си“, „Да славим пролетта“ – е носител на пълноценно битие или на един *емблематичен демонизъм*. Именно тези творби са парадигматичните: в тях героят изцяло обладава своята соларна сила, той е *активният* („Порти да целуна – ще избухне пламък“), той е *похитителят* („Блесна орлов поглед...“ – 1901; „Ще дъхна аз и с кървав пламък / ще пламне тук дърво и камък“ – 1906; „Ще бъде слънце любовта ми – и зари над тебе ще пилей...“ – 1906; „Победна светлина – / за тебе грее моя поглед, о Жена...“ – 1907). На този представителен ред творби съответстват апарадигматични текстове, създавани паралелно в периода 1904–1906 г. Тук ни интересува единното мислене на *огъня* като знак на *мъжското*, на соларната сила и как точно обезсилването и екзистенциалното поражение на лирическия Аз е изразявано неизменно чрез *огнената* символика: „загасна пламък-юност...“ („Другари“); „и всичко угасих... и рекох: сетен мра“ („Майчина любов“); „На гаснещия ден прощалните зари... / душата вече мъртва...“ („Въздишка“); „ела и сгрей изстинало сърце“ („Ела!“); „Огън в огнище угасна / сънен мрак навява сън...“ („Тома“); „в оня час на синята мъгла, / ...при своите прозорци седнали без мощ“ („В часа на синята мъгла“). При този тип текстове е възможно присъщителство на Аза *активност* и *демонизъм* да се прехвърлят върху обекта на обсебване: „знойна плът и призрак лек“ („На Лора“); „Проклет, жена, часа, когато жадна плът, / внезапно те съзрях.../ Угасна жива мощ, калена среди битвите...“ („Проклятие“); „Тъмните бяха ярко озарени: / очите ти – през погледа ми замъглен – горяха...“ („Сън“).

От друга страна, *дезактивираният* лирически герой би могъл да отъждестви себе си със светлината (един наистина по-рядък случай у Яворов): „И тих ще пия техните лъчи, –/ ще